

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้สรุปผลการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ ด้านขั้นตอนการระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพ ด้านขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ และด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

1.1 ด้านขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เทศบาล ส่งหนังสือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเอกสารที่ต้องนำมาขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเทศบาลปิดประกาศคุณสมบัติผู้สูงอายุและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนไว้บอร์ดประชาสัมพันธ์ที่เทศบาล

1.2 ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ

โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เทศบาลจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพเพียงพอ เช่น ที่นั่ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเทศบาลรับขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุตามลำดับก่อนหลังอย่างเท่าเทียม

1.3 ด้านขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เทศบาลทำทะเบียนประวัติผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพไว้เป็นหลักฐานทุกคน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเทศบาลจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพโดยมีรายละเอียดดังนี้ ชื่อ-สกุล วันเดือนปีเกิด อายุ หมายเลขบัตรประชาชน และที่อยู่

1.4 ด้านขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เทศบาลจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุหกเดือนต่อครั้ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพของเทศบาล สะดวก รวดเร็ว

1.5 ด้านขั้นตอนการระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ชี้แจงและตอบคำถาม ข้อสงสัย เรื่อง การระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพอย่างถูกต้องชัดเจนตามระเบียบฯ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจบริการผู้สูงอายุที่ทำเรื่องสละสิทธิการรับเบี้ยยังชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และขนาดของหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และขนาดหมู่บ้าน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชายกับเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านขนาดเล็กกับขนาดกลางมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน ด้านขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพ และด้านขั้นตอนการจัดทำทะเบียนรายชื่อและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวตามหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เพื่อประกาศรายชื่อ พร้อมอายุของผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพก่อนการรับเบี้ยยังชีพเป็นเวลา 1 วัน ควรมีการปิดประกาศคุณสมบัติผู้สูงอายุและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนไว้บอร์ด ประชาสัมพันธ์ที่เทศบาลหรือที่หอกระจายข่าวหมู่บ้าน ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมาขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อความทั่วถึง วันที่จ่ายเบี้ยยังชีพควรมีการลงทะเบียนและรับบัตรคิวเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการจ่าย ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพโดยการ โอนเข้าบัญชีเพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่สามารถมารับได้ ควรมีการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ควรมีการจัดทำประชาคมให้ประชาชนเข้ามารับฟังและแสดงความคิดเห็นในการจัดลำดับความเหมาะสมสำหรับผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้านมีข้ออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการ ปรับปรุงขั้นตอนการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ อยู่ตลอดเวลา โดยยึดแนวทางการปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 อย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน และนอกจากนี้เทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดยังมีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น จึงมีความเข้าใจและรับรู้ถึงปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถกำหนด และปรับปรุงขั้นตอนต่างๆ ในการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนใน

ท้องถิ่นได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเฉลิมชัย ประทุมรุ่ง (2553 : 62-65) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพอยู่ในระดับมากคือขั้นตอนการสำรวจข้อมูล และระดับปานกลางคือขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อและขั้นตอนการจัดทำประชาคม และอยู่ในระดับน้อยคือขั้นตอนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ รวมทั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละหมู่บ้านให้ความสำคัญกับการสำรวจและการจัดทำข้อมูลเป็นอย่างดี โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารสิทธิในด้าน การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุเข้ารับเงินสวัสดิการโดยดำเนินการอย่างเปิดเผยมีการปรับปรุงรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินสวัสดิการอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำบัญชีรายชื่อมีความโปร่งใส ประชาชนมีสิทธิ์ตรวจสอบได้ รวมทั้งการคัดเลือกผู้รับเบี้ยยังชีพมีความเหมาะสมและเป็นธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และขนาดของหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และขนาดหมู่บ้าน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชายกับเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านขนาดเล็กกับขนาดกลางมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน ด้านขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพ และด้านขั้นตอนการจัดทำทะเบียนรายชื่อและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะเงินเบี้ยยังชีพเป็นเงินที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้สูงอายุที่ยาก ไร้ซึ่งนับว่ามีความจำเป็นอย่างมาก ผู้สูงอายุจึงต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพรอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะได้ไม่เสียสิทธิของตนเองและไม่พลาดโอกาสที่จะรับทราบข้อมูลใหม่ ๆ เสมอซึ่งทำให้มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร สอดคล้องกับบุญมต สิงห์เงา (2553 : 67-72) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาล

คำบาล บัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และถ้าเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ โดยรวม และรายชั้นตอนไม่แตกต่างกันแต่ผู้สูงอายุ มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจเป็นรายชั้นตอนที่แตกต่างกัน โดยชั้นตอนการจัดทำบัญชีและชั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ชั้นตอนการจัดทำบัญชี และชั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีระดับการศึกษาค่ำกว่ามัธยมศึกษา มีความพึงพอใจมากกว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวตามหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เพื่อประกาศรายชื่อ พร้อมอายุของผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพก่อนการรับเบี้ยยังชีพเป็นเวลา 1 วัน ควรมีการปิดประกาศคุณสมบัติผู้สูงอายุและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนไว้บอร์ดประชาสัมพันธ์ที่เทศบาลหรือที่หอกระจายข่าวหมู่บ้าน ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมาขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อความทั่วถึง วันที่จ่ายเบี้ยยังชีพควรมีการลงทะเบียนและรับบัตรคิวเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการจ่าย ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพโดยการ โอนเข้าบัญชีเพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่สามารถมารับได้ ควรมีการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และควรมีการจัดทำประชาคมให้ประชาชนเข้ามารับฟังและแสดงความคิดเห็นในการจัดลำดับความเหมาะสมสำหรับผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ดังนั้นนโยบายในการดูแลและสร้างหลักประกันด้านรายได้ยามชราภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง และเพื่อให้เบี้ยยังชีพได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะเรื่องคุณสมบัติผู้ได้รับเบี้ยยังชีพต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างยุติธรรมประชาคมในระดับหมู่บ้านควรเข้ามาทำงานควบคู่ไปกับคณะกรรมการกลั่นกรอง เพื่อสกัดกั้นระบบพวกพ้องและเหลื่อมล้ำในพื้นที่ และให้ผู้สูงอายุได้มีกินมีใช้ตามนโยบายของรัฐบาลอย่างแท้จริง สอดคล้องกับประกาศี อนุวัน (2552 : 54) ได้ศึกษา ความต้องการของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารเบี้ยยังชีพในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองชุม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่า ด้านประชาสัมพันธ์และด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุมีความต้องการคล้ายคลึงกัน

คือ ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ออกเสียงตามสายของหมู่บ้าน ทำให้ผู้สูงอายุได้รับทราบข่าว สารและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้เสนอแนะข้อมูลบางประการอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลตำบลเมืองไพร ดังนี้

1.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวตามหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เพื่อประกาศรายชื่อ พร้อมอายุของผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพก่อนการรับเบี้ยยังชีพเป็นเวลา 1 วัน

1.2 ควรมีการปิดประกาศคุณสมบัติผู้สูงอายุและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนไว้บอร์ดประชาสัมพันธ์ที่เทศบาลหรือที่หอกระจายข่าวหมู่บ้าน

1.3 ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมาขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อความทั่วถึง

1.4 วันที่จ่ายเบี้ยยังชีพควรมีการลงทะเบียนและรับบัตรคิวเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการจ่าย

1.5 ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพโดยการ โอนเข้าบัญชีเพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่สามารถมารับได้

1.6 ควรมีการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.7 ควรมีการจัดทำประชาคมให้ประชาชนเข้ามารับฟังและแสดงความคิดเห็นในการจัดลำดับความเหมาะสมสำหรับผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป ปรากฏดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด